

KARCAGI HÍRMONDÓ 2000, március 17.

B. Major László (1919-2000)

Koporsó mellett megállni, különösen pedig megszólalni, mindenkinek, mindenkor nehéz. Az érzelem megrendült súlya, a veszteség nagysága, a kiváltott döbbenet szinte a gondolat, a beszéd béklyója lesz. Ezt a gondolatzárat nyitattja most fel velem az a felkérés, amellyel megtisztelt a Gábor Áron Gimnázium igazgatósága, tanári kara, minden dolgozója; hajdani és jelen diákjai szüleikkel, hozzátartozóikkal együtt, városunk pedagógus társadalma, hogy méltató-búcsúzó gondolatokkal köszönjek el B. Major László tanár úrtól, akinek egyedi előfordulása neve városunkban és megyeszerte általánosan ismert igaz embert, igaz pedagógust jelöl.

A mészégető előd Belső-Bőcsről, Borsod vármegyéből származott el Kunhegyesre az 1700-as évek közepén, a redempció idején. B. Major János 27 forint ára földet váltott. A ragadványnevet rövidítő B. tehát a család eredetére utal. B. Major László édesapja hitoktatólelkész Budapesten majd - Tildy Zoltán ajánlására- a Dunántulra kerül Orciba, ahol a 160 tagú református gyülekezet lelkipásztoraként dolgozott. Hét gyermeke közül csak László kerül vissza 1944-ben a Nagykunságba, Karcagra, pontosabban Kiskulcsosra tanyasi tanítónak friss diplomájával.

A Csurgói Gimnáziumban tett érettségi után előzőleg már tejjüzemi gyakornok volt Kaposváron, rovatoló postatisztviselő Újdombóváron. Tényleges katonai szolgálatát Nagyváradon huszárként töltötte mint karpaszományos honvéd. Diplomáját a debreceni Református Tanítóképző Intézetben szerezte.

Pedagógus tevékenységét - több mint 40 éven át - végig Karcagon folytatta; bejárva e pálya csaknem minden fokozatát, becsülettel helytállva. Munka melletti tanulással szerzett magasabb képesítéseket: Egerben főiskolai, az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen pedig matematika szakon egyetemi diplomát.

Kiskulcsoson összevont (1-4.) osztályt tanított egy évig, majd 1945 őszétől a 2-4. osztályosokat; 1946. márciusától Zilahi Ida, aki később felesége lett, tanította az elsősöket. A következő négy tanévben a Fiúiskola, majd 1952-ig a Leányiskola volt a munkahelye.

Gimnáziumunknak 33 évig, 1985-ben történt nyugdíjba meneteléig volt a matematika-oktatás tisztelettel övezett szaktanára, közben hat évig az intézmény helyettes igazgatója. Több mint három évtizedig tevékenykedett eredményesen a felnőttoktatásban. Hosszú éveken át volt a matematika munka közösségének vezetője.

Nyugdíjba menetele után is évekig tanított még szerződéssel. Az utolsó napokig visszajárt iskolájába, korán reggel, olykor megelőzve aktív kartársait. Körülnézett az intézményben, elbeszélgetett volt munkatársaival, majd tovább indult napi teendői után látva. A munkaközösségi foglalkozásokat, munkatársi összejöveteleket nyugdíjasan is készségesen, örömmel látogatta. Szakmai tapasztalata, oktatási és nevelési élményei, szelíd emlékezései gazdagították, színesítették ezeket a rendezvényeket.

Hogy mi volt a köztisztületnek örvendő egyéniségének, szakmai tekintélyének az alapja? Mindenekelőtt munkaszeretete, becsületessége, szíves segítőkészsége, a minden területen megnyilvánuló pontossága, töretlen pedagógiai ambíciója, embertársai iránti nyitottsága,

mélységes emberi humánuma, az általános s a középfokú oktatás egészére vonatkozó ismeretei, tapasztalatai.

A pályát teljes hivatásérzettel, feltétlen odaadással szolgálta. Nem voltak számára lehetetlen pedagógiai esetek. A tantárgyával nehezebben boldoguló tanulókat, felnőtt hallgatókat átsegítette a neheznek tűnő akadályokon. Fáradhatatlanul korrepetálta őket, ha kellett. A továbbtanulási szándékkal hozzáfordulókon is mindig segített. A nehezen kezelhető pedagógiai esetekben rendszeresen végzett családlátogatást. Kerékpárra pattant, s körbejárta tanulóit, szüleiket, de nemcsak Karcagon, hanem vidéken is, a Tisza vonaláig, vagy azon túl is. Az öregdiákok hálával és köszönettel emlegetik ezeket a látogatásokat. A tanítványok szülei is tisztelték humánus segítő magatartásáért, a velük tartott eleven kapcsolatáért.

Emlékezőtehetsége ismerőit mindig csodálattal töltötte el. Egyéniség volt. Kedves anekdotaszerű, szórakozottságából adódó esetei közszájon forognak. Meghitt beszélgetések során, amikor felemlgettük neki ezeket, kedves mosolyával nyugtázta, s számos más eset elmondásával egészítette ki. Nemes emberi tulajdonságait jól kamatoztatta pedagógus társai, kartársai érdekképviselőiben, mint iskolai szakszervezeti titkár, majd mint városi vezetőségi tag. Funkcióján túl is eleme volt a másokon való segítség. Huzamos ideig dolgozott mint ifjúságvédelmi önkéntes rendőr.

Gyermeük nem született, de feleségével, Zilahi Idával egész életüket a gyermeknevelés szent ügyének, a pedagógushivatásnak szentelték.

Mintaszerű emberi kvalitásokra épülő szakmai munkájáért több magas elismerésben részesült. Kétszer kapta meg az "Oktatásügy kiváló dolgozója" elismerést (1951, 1976), 1969-ben a "Társadalmi munkáért" ezüst fokozatát. 1980-ban hálás tanítványai kezdeményezésére a "Munka érdemrend" arany fokozatát. 1994-ben 50 éves pedagógusi pályája elismeréseként az "Aranydiplomát". 1997-ben pedig Karcag város társadalmi életmunkájáért a "Pro urbe" díjat adományozta neki. (Gratulációm közben csak ennyit mondott: "Csak azt sajnálom, hogy Iduska nem érhetette meg." - Felesége elvesztése kiheverhetetlen súllyal nehezedett utolsó éveire.)

Kedves B. Major Tanár Úr, kedves Laci Bácsi, kedves Laci! (Az utóbbi megszólítást sajnos egyre gyérülők számában mondhatom már.)

Köszönjük életpályádat, mindazt a sok jót, amiben részesültünk általad igaz emberségű egyéniségednek minden értékét. Életed lezárulta miatt érzett fájdalommal, de hálás köszönettel foglaltam össze érdemeidet felkérőim nevében

Most elköszönünk egymástól. Sajtos dallamú, figyelmes és előzékeny köszönésed nem, viszonzozza most elbúcsúzásunkat, de emlékezetünkben megmarad, mint ahogyan teljes személyiséged, igaz emberi jellemed példát adó képe.

Úgy éltél, munkálkodtál, "ahogy itt élned kell. ahogy érdemes élni!"

Nyugodj a kunmagyar földben békében!

Kurucz János